

7. MEZINÁRODNÍ KONGRES JEDNODENNÍ CHIRURGIE

7TH INTERNATIONAL CONGRESS ON AMBULATORY SURGERY

NĚMEC L.
ODDĚLENÍ CHIRURGICKÉ ONKOLOGIE
MASARYKŮV ONKOLOGICKÝ ÚSTAV

Ve dnech 15. – 18. dubna 2007 jsem se v nizozemském Amsterdamu zúčastnil 7. mezinárodního kongresu IAAS (International Association for Ambulatory Surgery) věnovanému jednodenní chirurgii. Asociace IAAS má v současnosti šestnáct řádných členů, jimiž jsou národní chirurgické organizace z Evropy, Asie, Austrálie a Severní Ameriky. Není bez zajímavosti, že z bývalých zemí tzv. východního bloku je členem pouze polské *Polskie towarzystwo medycyny i chirurgii ambulatoryjnej*. Mezinárodní kongres IAAS se pořádá pravidelně po dvou letech – v roce 2005 proběhl ve španělské Seville, letos v Nizozemsku, následovat bude v roce 2009 Brisbane v Austrálii a v roce 2011 dánská Kodaň.

Jednodenní chirurgie (one day surgery, one day care, Tag-sklinik) se v posledních několika desetiletích významně rozvíjí napříč jednotlivými systémy zdravotnictví různých zemí. Krátkodobý nemocniční pobyt bez hospitalizace umožňuje strávit rekonvalescenci v domácím prostředí, minimalizuje riziko nozokomiální infekce a přináší finanční úsporu – vede k rychlejšímu zotavení operovaného pacienta a tím i ke zkrácení celkové doby jeho pracovní neschopnosti, je ale levnější i pro zdravotnické zařízení samotné, jemuž snižuje režijní náklady. Tolik tedy zahraniční zkušenosti, v setrvačných podmínkách českého prostředí tomu ale může být jinak: ke zkrácení délky pracovní neschopnosti nejsou praktičtí lékaři motivováni (ostatně mnozí pacienti také ne) a pro řadu nemocnic je operace bez hospitalizace finančně nevýhodná. Nastolený trend se ale přesto odráží i u nás a samostatná oddělení jednodenní chirurgie v českých zdravotnických zařízeních vznikají navzdory tomu, že jednání o koncepci jednodenní péče vedená Ministerstvem zdravotnictví, Českou lékařskou komorou, odbornými společnostmi a jednotlivými zdravotními pojišťovnami nejsou zdaleka ještě u konce.

Ale zpátky do Amsterdamu: odborný program probíhal v příjemném prostředí kongresového centra RAI (to je zkratka původního názvu bývalé továrny na bicykly, na jejímž místě bylo centrum vybudováno), kde 872 chirurgů, anesteziologů a zdravotních sester shlédlo v pěti sálech více než dvě stě odborných prezentací a téměř padesát posterů. Z praxe chirurgů a anesteziologů zabývajících se jedno-

denní péčí jednoznačně vyplývá, že s nárůstem zkušeností s odlišnou organizací péče o pacienta stoupá postupně i náročnost operačních výkonů, které je možno provádět bez hospitalizace. Kandidáti k jednodenní chirurgii jsou pochopitelně pečlivě vybíráni, zohledňován je jejich věk a komorbidita (optimálně ASA I-II). Spektrum operativy vhodné pro jednodenní chirurgii je široké: hernioplastiky včetně laparoskopických, laparoskopická cholecystektomie, appendektomie a adheziolýza, dále arthroscopie, operace varixů dolních končetin, operace plasticko-chirurgické, gynekologické (adnexektomie, sterilizace), endoskopické urologické výkony, operace proktologické, invazivní zákroky intervenční radiologie a invazivní endoskopické procedury. Na kongresu IAAS byly ale prezentovány i složitější operační výkony prováděné „ambulantně“, jako je například laparoskopická fundoplikace hiátové kýly, laparoskopická bariatrická chirurgie nebo chirurgie štítné žlázy.

Z onkochirurgické operativy byla největší pozornost věnována mamární chirurgii, v níž dochází k výraznému posunu směrem k jednodenní péči, dále byly prezentovány operace kožních nádorů, axilární a inguinální lymfadenektomie a endoskopické transanální operace časných stádií karcinomu rekta.

Diskutovalo se i o mnohých dalších tématech souvisejících s danou problematikou, jako je výživa ambulantního pacienta ve vztahu k pooperačním komplikacím (vhodnost vysokobílkovinné stravy v předoperačním období), strategie prevence trombembolické nemoci (jedna z dalších rezerv pro rozvoj jednodenní chirurgie u nás, neboť možnost ambulantní preskripce nízkomolekulárních heparinů je u nás velmi omezená) či pooperační analgézie (ukazuje se, že k běžnému tlumení pooperační bolesti dostačuje kombinace paracetamolu s nesteroidním antirevmatikem).

Organizátorům kongresu se velmi dobře podařilo skloubit odborný program se společenským a nám účastníkům přálo i na místní podmínky nezvykle pěkné počasí bez obvyklého deště. To jsme ocenili během plavby po městských vodních kanálech i v průběhu recepce na terase budovy amsterdamské opery, která stojí na nábreží řeky Amstel. Kongres vyvrcholil slavnostní večeří v zimní zahradě grandhotelu Krasnapolsky v samém centru města naproti Královskému paláci na náměstí Dam, kde jsme diskutovali, porovnávali své zkušenosti a utužovali mezinárodní vztahy nejen u slavnostní tabule, ale i na tanečním parketu. K tanci hrál orchestr v klasickém bigbandovém obsazení, mezi jehož členy bylo i několik amsterdamských lékařů, včetně jednoho onkologa. Ten hrál na altsaxofon, a vůbec ne špatně.